

K 33/O-95

120000867711

**ОКРЪЖЕН СЪВЕТ
ПРОФЕСИОНАЛНИ СЪЮЗИ — РУСЕ**

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

за работата на Окръжния съвет и
Окръжната организация на Българ-
ските професионални съюзи — Русе
за времето от 12 октомври 1971
година до 23 февруари 1974 година

**ОКРЪЖЕН СЪВЕТ
НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРОФЕСИОНАЛНИ СЪЮЗИ — РУСЕ**

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

за работата на Окръжния съвет и
Окръжната организация на Българ-
ските професионални съюзи — Русе
за времето от 12 октомври 1971
година до 23 февруари 1974 година

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000867711

334

✓ $\frac{33}{0.95}$

Другарки и другари.

Изминалият двегодишен период в живота на русенската окръжна профсъюзна организация е богат на събития от историческо значение не само за нашия народ, но и за целия свят. Световната социалистическа система, начело със СССР постигна грандиозни победи в мирния съзидателен труд. Непрекъснато нараства нейната политическа и икономическа мощ. Без спорна и решаваща е заслугата на Съветския съюз и неговата Комунистическа партия за настъпилото разведряване на международната обстановка. Ленинският принцип за мирно съвместно съществуване днес е здрава основа за развитието на отношенията между страните с различен социален строй.

Световният конгрес на миролюбивите сили в Москва и Осмият световен конгрес на професионалните съюзи във Варна през миналата година потвърдиха твърдото желание на хората от нашата планета, на трудещите се от всички страни да живеят и работят в обстановка на мир и спокойствие, в свят без войни и агресия. И ние сме свидетели, че това желание, благодарение на миролюбивата политика на Съветския съюз и другите социалистически държави, става реалност. Примери за това са спирането на войната във Виетнам, прекратяването на огъня в Близкия изток и др.

Ето, на такъв фон нашият народ изгражда своето настояще и бъдеще. Изгражда развито социалистическо общество.

На националното съвещание на актива с Политбюро на ЦК на БКП, проведено на 29. I. т. г., др. Т. Живков подчерта още веднаж, че нашето народно стопанство и занаят ще се развива с високи и устойчиви темпове в тясно сътрудничество със социалистическите страни, на основата на все по-задълбочаващата се интеграция с икономиката на Съветския съюз.

В излязлото неотдавна Обръщение на ЦК на БКП, Министерския съвет и ЦС на БПС още веднаж дебело бе подчертана необходимостта в решаването на тази първостепенна задача да се използват най-ефективно производствените, трудовите и финансовите ресурси, да се търсят пътища за повишаване рентабилността на производството и снижение на себестойността на продукцията, за повишаване качеството на изделията.

Свое място, своя роля и своя отговорност в решаването на тези задачи, във всенародния поход към бъдещето имат Българските професионални съюзи. Февруарският пленум на ЦК на БКП, изхождайки от конкретната обществено-политическа обстановка, правилно посочи, а Седмият конгрес на БПС потвърди, че от професионалните съюзи се изисква да играят нарастваща роля в по-нататъшното изграждане на социализма у нас, да чувствуват пулса на масите, да ги мобилизират най-пълно и целенасочено, както никога досега, в борбата за социализъм и комунизъм. Българските професионални съюзи са призвани да засилват приноса и ролята си във всенародната борба за успешното осъществяване на тази величествена задача, а това изисква те да сплотяват още по-тясно работниците и служителите около партията, да мобилизират най-пълно техните сили и способности за ефективен съзидателен труд, изцяло да се изявяват като школа за комунизъм.

За да се постигне всичко това, е необходимо да се повишава участието на професионалните съюзи в системата на социалното управление и в комунистическото възпитание на трудещите се, да се осъществяват все по-активно и правилно защитните функции, да се издига равнището на тяхната организационна дейност.

Как русенската окръжна профсъюзна организация отговаря на тези изисквания?

**Повишаване ролята и издигане отговорността
на профсъюзните органи и организации в
борбата за осъществяване икономическата
политика на партията**

Ако трябва в най-синтезиран вид да се каже какво характеризира сега дейността на окръжната профсъюзна организация през отчетния период, то може определено да се подчертае, че това беше период на мобилизация на работническата класа, на трудещите се, чрез разгръщането на всенародното социалистическо съревнование за рязко повишаване на обществената производителност на труда, за изпълнение на плановите за обществено-икономическото развитие на окръга през шестата петилетка.

Благодарение на огромната политическа и организаторска работа на ОК и ГК на БКП, на партийните комитети и организации, на усилията на всички трудещи се, през първите три години на петилетката икономиката на окръга продължи да се развива с високи и устойчиви темпове. В сравнение с 1970 година равнището на производителността на труда през 1973 година нарасна с 20,4 на сто или средногодишно с 8,1 на сто, при предвиден средногодишен темп за цялата петилетка 7,5 на сто. Обществената производителност на труда е с 0,3 на сто по-голяма от предвидената в насрещния план. Произведена е обща промишлена продукция за 49 160 х. лева в повече от държавния и с 32 791 х. лева от насрещния план, като 75 на сто от прираста на продукцията е за сметка на повишената производителност на труда. През 1973 год. 52 колектива изпълниха предсрочно годишния си план. За трите години на петилетката, строителните колективи изпълниха плана за СМР 103,5 на сто, търговските работници реализираха в повече стокооборот за 9091 х. лв. спрямо насрещния план, а трудовите колективи от транспорта и съобщенията осигуриха 871 х. лева приходи над плана.

В това ускорено развитие, в огромната съзидателна дейност, която се извършва в окръга, свои дял има и окръжната профсъюзна организация. Окръжният съвет, неговото бюро насочва цялостната организаторска, масово-политическа и възпитателна работа на всички профсъюзни органи и организации към развитието и управлението на социалистическото производство.

За преустройството на социалистическото съревнование допринесе проведеният пленум на Окръжния съвет на БПС през април миналата година, както и пленумите на окръжните комитети на работниците от машиностроенето и на селското стопанство по съревнованието и по рационализаторското движение — на работниците от хранителната промишленост. Огромно значение изигра решението на бюрото на ОК на БКП за създаване в машиностроенето на еталон за организация на социалистическото съревнование.

Считаме, че настоящата конференция трябва да даде оценка на въпроса — добило ли е социалистическото съревнование облика и дава ли резултатите, които се изискват в партийните документи и в двете речи на др. Т. Живков и да определи, към какво главно трябва да се насочат сега усилията, за да се приведе социалистическото съревнование в съответствие със задачите, произтичащи от Обръщението на ЦК на БКП, МС и ЦС на БПС за превръщането на 1974 година в година на ударен труд за изпълнение на шестата петилетка.

Нашите органи и организации имат определен дял в утвърждаването на насрещните планове като жизнена и перспективна форма за изява на творчеството и ентузиазма на работниците и специалистите. Все повече съревнованието сред колективите се води върху основата на насрещните планове. Голям принос в това отношение има движението за непрекъснатото разкриване и използване на резервите в производството, което се зароди в началото на

петилетката с организирания от окръжния съвет на БПС, съвместно с ОНС и ОК на ДКМС, **обществен преглед на резервите** под девиза „За личен принос в изпълнението на шестата петилетка“. Разкритите резерви се вписват в разработените от окръжния съвет икономически паспорти. А приносът в разкриването на резервите е един от основните показатели, по който се излъчват първенците и се присъждат моралните и материални награди. Още при приемането на насрещните планове за петилетката, работниците и специалистите направиха над 10 000 предложения и това допринесе през трите години на петилетката само в промишлеността да се реализират 7412 х. лв. икономии от материални разходи, а през 1972 година, окръгът беше класиран на първо място в националния преглед на резервите, организиран от ЦС на БПС, ЦК на ДКМС и Министерството на снабдяването и държавните резерви. Трябва да отбележим, обаче, че в редица предприятия, като комбинат „Дунавска коприна“, КК „Дунавия“, СП „Сердика“, МЗ „Червен“ и др. създадената организация на прегледа е занемарена: стопанските ръководства не разглеждат и не внедряват предложенията на работниците, а профкомитетите в тези предприятия са се примирили с това и не проявяват инициатива, изискателност и контрол.

Недостатъчно работят за разгръщане прегледа на резервите окръжните комитети и профсъюзните организации в строителството, селското стопанство, местната промишленост и битовите услуги, една от причините за което е слабата съвместна работа със Строителното управление, Стопанската дирекция на МПКБУ и Управление „Земеделие“ при ОНС — Русе.

Профсъюзните органи и организации извършиха огромна разяснителна и практическа работа за осъществяване на главната стратегическа задача — **рязко повишаване на обществената производителност на труда**. Бъв връзка с това отдел „Икономически“, съвместно с

ОКПС и специалистите от предприятията, предприеха конкретни мерки за изменение съдържанието на показателите и критериите в съревнованието. Основни показатели, по които се приемат насрещните планове и обещанията, по които се води и отчита сега социалистическото съревнование, са предимно качествените, специфични за всяко производство и поделение показатели, които най-пълно отразяват приноса за повишаване обществената производителност на труда. При подбора на показателите все по-пълно се използват предимствата на икономическия механизъм. По този начин участниците в съревнованието се насочват преди всичко към интензивните фактори за подобряване качествените показатели на производството.

Въпреки положените грижи, все още социалистическото съревнование в МЗ „Червен Завода за малки трактори, ф-ка „Янтра“ – Бяла и в отраслите строителство и селско стопанство не се води изцяло по качествените показатели и на основа на вътрешно-стопанската сметка, вина за което имат, както окръжните комитети, така също и специалистите от отдел „Икономически“, защото не доведоха до край прилагането на разработените системи за организация и ръководство на социалистическото съревнование.

Своята по-нататъшна работа за усъвършенстване на социалистическото съревнование, профсъюзните органи и организации в селското стопанство трябва да свързват най-тясно с решенията на Ноемврийския пленум (1973 г.) на ЦК на БКП „За издигане културата на селското стопанство на равнището на съвременните изисквания“, като отделят особено внимание за най-активното въвличане в съревнованието на механизаторите и животновъдите, за повишаване на тяхната агротехническа култура и за внедряване на челния опит и най-новите постижения в научно-техническия прогрес.

Резултатите от съревнованието в много предприятия вече се сравняват не само с плана

и собствените постижения, но и с най-добрите в страната, а някои предприятия, като ДМЗ „Г. Димитров“, ККЗ „Ив. Димитров“, ДСП „Родопи“ — Месокомбинат, комбината за битови услуги и др., са заложили като главен критерий в системите за съревнование постиженията на напредналите в икономическо отношение страни.

Липсата на точна и своевременна информация за световните постижения, както и това, че на предприятията не се утвърждават задачи за доближаване до световното равнище, забавя до известна степен цялостното преустройство на социалистическото съревнование на качествено нова основа. А и там, където са заложили такива критерии, при отчитане на резултатите от социалистическото съревнование не се прави анализ на степента на доближаване до най-добрите световни постижения.

Изменѝ се съществено и подходът при приемането на обещанията и тяхното съдържание. Благодарение на повишената възискателност от страна на профсъюзните органи и на правилното отношение на по-голямата част от стопанските ръководства, сега обещанията се приемат след като се диференцират и разяснят показателите, нормативите, лимитите и задачите, произтичащи от плана на всяко производствено звено и функционален отдел, за всеки работник и специалист. Голямата част от обещанията са технически и организационно обосновани, близка помощ за което оказват специалистите, бригадирите и майсторите.

Все по-широко се разпространява договорната форма на съревнование. Досега в окръга са сключени 11 258 договора за съревнование, за другарство и взаимопомощ. Окръгът сключи договор за дружба и сътрудничество с Бургаски окръг и предстои неговото отчитане, но и сега можем да дадем оценка, че той допринесе за изучаването и внедряването на положителния опит във всички области на обществения живот на двата окръга. Съревнованието в окръга, оба-

че, все още не е организирано изцяло на договорна основа, а и съществуващите договорни отношения не създават онази съревнователна активност, каквато се очаква от тях, защото все още при сключването и отчитането на договорите превес се дава на тържествената страна, а не се отчита реалният принос на договорите за изпълнението на насрещните планове, за взаимопомощта и пренасянето на челния опит.

Независимо от постигнатите успехи в преустройството на социалистическото съревнование на основа на насрещните планове и на борбата за повишаване обществената производителност на труда, с тревога трябва да отбележим, че в изпълнението на насрещните планове за 1973 г. и за периода от началото на петилетката се получиха някои неблагоприятни резултати, проявяват се слабости, за които определена отговорност носим и ние, профсъюзните органи и дейци. През трите години в промишлеността не беше произведен общ доход за 3707 х. лв.; през 1973 г. планираната обществена производителност не бе достигната с 4,6 процента, а снижението на себестойността — с 0,81 на сто, и не бе произведена обща промишлена продукция за 11 252 х. лв.

Голям е броят на колективите, неизпълняващи качествените показатели на плана. Транспортните предприятия изпълниха плана за товарите едва 99,4 на сто. Изостава механизиранието на товаро-разтоварните работи, забавя се оборотът на вагоните. Не бяха спазени пусковите срокове на важни за окръга обекти, като разширението на комбинат „Дунавска коприна“, комб. „Юта“, МЗ „Червен“ и др. Механизацията на строителните работи изостава от темповете на нарастване на строителството и с това се създават допълнителни трудности в осигуряването на необходимата работна ръка. Селското стопанство не изпълни плана за общия доход през трите години на петилетката със 17 402 х. лева и не устоя на задълженията си към дър-

жавата по отношение на гроздето, домати, цвеклото, млякото и други. Част от причините за това са обективни, отнасящи се до неритмичното снабдяване с материали и коопериранни доставки, нестабилност и нереалност в планирането на показателите, нормативите и лимитите, изземването на разкритите резерви и др. Успоредно с това, обаче, отражение дадоха и някои сериозни слабости в работата на профсъюзните органи и организации и на стопанските ръководства по мобилизиране на трудовата активност на колективите.

Кои са най-основните слабости?

Окръжният съвет и окръжните комитети често пъти се съгласяваха и поддържаха стопанските ръководители в изтъкването на обективните трудности на преден план, вместо да проявяват по-голяма възискателност към тях за мобилизиране усилията на целите колективи за своевременното преодоляване на затрудненията, за укрепване на технологичната и трудовата дисциплина, за най-пестеливо използване на суровините и материалите.

Все още изпълнението на качествените и натуралните показатели не е станало основна грижа на всички стопански и профсъюзни органи и организации. На много места стремежът е да се изпълнява планът само в стойностно изражение, без да се съобразяват с утвърдената номенклатура, а това доведе до неизпълнение на кооперираните доставки към други колективи, до лишаване на производството и на пазаря от необходимите материали и стоки. Само през 1973 г. наши предприятия не произведоха 487 х. м копринени тъкачи, 1437 редуктори, 2271 т сборен бетон, 13 766 т сирене, 1678 плодови консерви и др.

Не можем да отменим без тревога и обстоятелството, че и през тази година при приемането на насрещните планове в някои предприятия, като зав. „Бор“, Завода за метална мебел, СМОА, Хлебозавода и др. бе проявен административен подход. Стопанските и профсъюзните

ръководства не създадоха необходимите условия и творческа атмосфера насрещните планове да станат дело на трудовите колективи, израз на техните възможности и стремеж да подобряват непрекъснато показателите на производството.

Поради подценяване и недостатъчна изискателност от страна на бюрата на ОС на БПС, на отделите „Икономически“ и „Организационен“, на ОКПС и профкомитетите, в много предприятия **производствените съвещания** се провеждат формално, без предварителна подготовка. Те не упражняват достатъчен обществен контрол, как се внедряват предложенията и приетите в насрещните планове организационно-технически мероприятия и какво е тяхното влияние за подобряване на икономическите показатели, а това ограничава участието на работниците в управлението на производството.

Не е станало практика в работата на всички стопански и профсъюзни ръководства при отчитането на резултатите от изпълнение на насрещните планове да се прави анализ и от гледна точка на цялата петилетка и по този начин да се осъществява изискването за перспективност и мащабност в съревнованието. В много предприятия не се отчитат и не се онагледяват ежедневно резултатите от изпълнението на обещанията по всички показатели, недостатъчно се популяризират постиженията на добрите и не се критикуват както трябва лошите прояви. Това намалява съревнователната активност и ефективността от съревнованието. ОС на БПС и ОКПС не проявяваха достатъчно изискателност за редовното поддържане на таблата, диаграмите, почетните дъски и др.

Окръжният съвет, окръжните комитети и профкомитетите значително подобриха своята работа по издигане на квалификацията и **образованието на изпълнителските кадри**, особено с изпълнение на решението от съвместната сесия с ОНС по внедряването системата-модел, съ-

гласно Министерско постановление № 1 от 22. I. 1972 година. Все още обаче, тя не отговаря на нуждите произтичащи от бързите техникo-икономически промени в производството, недостатъчни са грижите за подготовка на работниците за новите производствени мощности.

Непосредствена задача на всички профсъюзни органи и организации сега е — да се приведе социалистическото съревнование изцяло в съответствие с изискванията на Обръщението на ЦК на БКП, МС и ЦС на БПС за използване на насрещните планове като **могъщо оръжие** за изпълнение на държавния план и за решителен прелом в подобряването на качествените показатели и на първо място борбата за реализиране рапорт-обещанието на окръга до ЦК на БКП за 1,1 на сто икономии от суровини, материали, горива и енергия. Това сега е **задача № 1** и на нея трябва да се подчини цялата наша организаторска и масова работа. За тази цел окръжният съвет и окръжните комитети трябва да окажат практическа помощ на профкомитетите и стопанските ръководства, да допълнят и конкретизират вътрешните системи за организация на социалистическото съревнование, за да се постигне пълна обвързка на показателите и стимулите с икономическия механизъм и с насрещните планове на колективите. Нужно е да се вземат решителни мерки за подобряване организацията на прегледа за разкриване на резервите във всички предприятия, клонове, стопански предприятия и АПК. Там, където в насрещните планове, в обещанията, договорите за съревнование и творческите планове не са разкрити достатъчно резерви обезпечавачи качествените показатели и изпълнението на програмите за ефективното използване на материалните ресурси, като ККЗ „Ив. Димитров“, ЛВЗ „В. Коларов“, комб. „Дунавска коприна“, ТЕЦ — Русе — „Изток“, СМОА, зав. „Червен“ и др., работата трябва да продължи с още по-голяма настойчивост, с пълна мобилизация на целите колективи.

Особено внимание трябва да се обърне на **индивидуалното съревноуавие сред работниците** за повишаване часовата производителност на труда, като предпоставка за изпълнение на плана в натурално изражение.

В най-тясна връзка с проблема за икономите, трябва да стои **въпросът за качеството на продукцията**. Нашата дейност в това отношение следва да се развива и занапред главно в рамките на задачите, които са заложиени в съвместната програма на ККСМ и окръга. Като използваме най-новия съветски опит, ние трябва да съдействуваме за внедряване на комплексната система за управление качеството на продукцията с нейната подсистема за управление на качеството на труда.

Спираме вниманието на конференцията по-подробно на тези недостатъци, защото съзнаваме голямата си отговорност и необходимостта от бързото им отстраняване предвид изключително тежката програма, която ще изпълнява окръгът през 1974 година и до края на петилетката във всички отрасли и най-вече в промишлеността, където през двете години трябва да се произведе 48,4 на сто от обема за цялата петилетка и то за сметка на повишената производителност на труда и в селското стопанство – 40,7 на сто или ежегоден ръст от 5400 х. лв. Това изисква пълна мобилизация на силите на трудовите колективи, творчество и дръзновение в работата.

В практическото преустройство на социалистическото съревноуавие профсъюзните органи и организации положили усилия и проявили инициативност за придаване по-организиран характер на **техническото творчество и на новаторско и рационализаторско движение**, като ги насочва главно към проблемите на производството, а именно ефективното използване на суровините и материалите, модернизацията и реконструкцията на основните фондове. За това допринесе масовото **въвличане в съревноуавието на специалистите**. През 1973 г. 4847 специа-

листи и 458 отдели участваха в съревнованието с творчески планове. По опита на Гомелска област, който беше изучен от ОС на БПС и приложен с негова помощ, сега 1530 специалисти поеа в творческите си планове задължения да оказват помощ на работниците в техническото творчество и в изпълнение на обещанията им. Обобщен и популяризиран бе опитът на профкомитетите и на стопанските ръководства в ККЗ „Ив. Димитров“ и завод „Н. Киров“ в организирането на съревнованието сред специалистите. И сега обаче съществена слабост в работата на ОКПС и профкомитетите със специалистите е, че по-полямо внимание и сили се отделят при съставянето на творческите планове, а недостатъчни са помощта при решаването на заложените теми, контролът и отчетността, моралното и материално стимулиране на най-добрите.

Нов размах получи и **рационализаторското движение** в окръга, за което допринесе съревнованието, организирано от ОС на БПС, ОНС, ОК на ДКМС и ОС на НТС. Първоначалното обещание за достигане на 18 милиона лева икономически ефект през петилетката, беше коригирано на 22 милиона лева през 1972 година, а на срещата с рационализаторите, която се проведе преди няколко дена — на 25 милиона лева.

През трите години на петилетката бе реализиран икономически ефект от внедрени изобретения и рационализаторски предложения 15 837 х. лв., а само през 1973 г. 7077 х. лв. икономически ефект, 11 предложения на 100 души ИПП и 80 на сто от приетите предложения са внедрени. Положително е и това, че 36% от реализирания ефект през 1973 г. е за икономии на суровини и материали и 17. на сто — за реконструкция и модернизация. Само в два завода — ДМЗ „Г. Димитров“ и зав. „Н. Киров“ — има вече 132 последователи на рационализатора Стяян Радев, които обещават да дадат предложения за реализиране на 1593 х. лв.

от суровини и материали. Профкомитетите и съветите по техническо творчество в останалите предприятия обаче, недостатъчно популяризират и разпространяват тази високо патриотична инициатива. Не се разгръща с необходимите темпове рационализаторското движение и следва да вземат допълнителни мерки ОКПС и колективите в леката промишленост, транспорта и в отделни предприятия от машиностроението, като завод „Модул“ — Бяла, където е внедрено само едно предложение, завод „Жити“, ЗММ „Ст. Караджа“ и други.

Претворяването в живота на призива на партията — с още по-голяма настойчивост да се провежда курсът към бързо внедряване на научно-техническите постижения в производството, повишаване равнището на механизацията и автоматизацията и ускоряване модернизацията на производството — поставя нови, много по-високи изисквания към профсъюзните органи да развият с още по-голяма сила творчеството, енергията и дръзновението на специалистите и рационализаторите. Най-непосредствена задача в това отношение е да се уточнят и изяснят всички проблеми и задачи от програмите за ефективно използване на материалните ресурси, за модернизацията и реконструкцията, за отстраняване на тесните места в производството и да се ангажират специалистите с тяхното изпълнение. С нова сила трябва да се разгръне рационализаторското движение за изпълнение даденото обещание и за постигане 85% внедряване на приетите предложения, за достойно представяне на окръга на Третото национално съвещание на рационализаторите.

В окръга има 25 научни и развойни звена, в които работят повече от 180 научни работници и 800 специалисти, но профсъюзните органи досега са направили твърде малко за тяхното въвеждане в съревнованието. Необходимо е бюрото на Окръжния съвет и съответните ОКПС да търсят по-ефективни обществени форми за привличането им при разработката на отделни

проблеми на производството, при провеждане прегледи за равнището на техниката, технологията, качеството и други.

С помощта на ОС на БПС и ОКПС бяха осъществени редица мерки за усъвършенстване на социалистическото съревнование в извънпроизводствената сфера. Редица колективи като тези на Окръжна болница, ОНС, ГНС, БНВ, ДСК, в търговията и услугите, проявиха творчески подход при разработването на системи за съревнование и при търсенето на специфични показатели за отчитане резултатите от труда на работниците от тази сфера, по-организирано става включването им в социалистическото съревнование, в резултат на което 72 на сто от тях участвуват в него с различни форми. Над 93% от учителите се включиха в Седмия републикански преглед на училищата „Шеста петилетка“. Това, обаче, е само едно добро начало. Все още много слабо е въздействието на социалистическото съревнование в извънматериалната сфера за повишаване културата на обслужването и осъществяване на системата за комплексно обслужване на населението. Сега ОКПС и профкомитетите от извънпроизводствената сфера трябва да организират изпълнението на решенията на пленума на ЦС на БПС, проведен през м. декември 1973 г. за пълна мобилизация силите на трудещите се от тази сфера, за създаване на благоприятни условия за ползотворна работа на всички колективи в окръга.

През отчетния период ОС на БПС положи много грижи за изменение подхода при изучаването, обобщаването и разпространяването на челния производствен опит и на националните инициативи.

С помощта на ОС на БПС и ОКПС редица предприятия приеха свои програми за челния опит и методики, картотекирани бяха първенците. Но решителен прелом в работата за превръщането на челния опит в масова практика не е настъпил. Много профсъюзни и стопански дейци не са преодолели просветителското си

отношение към този изключително важен въпрос. Недостатъчно се използват промишлените учебни центрове за поставянето на работата с първенците на научна основа, не се ангажират за тази цел специалистите.

Комплексно с другите форми за участие в социалистическото съревнование, известно разпространение получиха националните инициативи. В окръга има вече 20 708 последователи на героя на социалистическия труд П. Брайков, по почина на Габровските предприятия работят 796 взаимозависящи цехове и 38 предприятия, а 15 173 души работят по почина на крeмиковските младежи. Разпространението на инициативата на софийските предприятия за изпълнение на шестдневната програма за пет дни помогна на трудовите колективи от окръга в подготовката им за преминаване към петдневна работна седмица и сега 63 колектива с повече от 42 х. души се радват на тази голяма социална придобивка. Профкомитетите в тези предприятия обаче, трябва да обръщат по-голямо внимание на това, дали се обезпечава необходимата производителност на всяко работно място, за да не се допусне намаляване на работната заплата на работниците и полагаането на извънреден труд. Окръжният съвет и ОКПС, като тези на горите и горската промишленост, на транспорта, на СБУ и др., насочваха вниманието и оказваха близка помощ на колективите за творческо прилагане, на националните инициативи съобразно специфичните особености в работата. В резултат на това, възникнаха нови местни инициативи, като тези на 20-хилядниците сред горските работници, която се разпространи в целия отрасъл в страната, на лощманите от БРП, на товарните гари и други. Но в приложението на националните инициативи се допуска още много формализъм, не се води необходимата отчетност и не се следят резултатите. Неудовлетворява досегашното раз-

пространяване на инициативата на П. Брайков сред машиностроителите, недостатъчно работи БПС на работниците от строителството и от общостроителния профкомитет при ДСУ, за разпространяване специфичните за този отрасъл психични.

Необходимо е инициативите непрекъснато да се развиват и усъвършенствуват в съответствие с постигнатото и с новите задачи, повече грижи и възискателност трябва да проявяват профкомитетите за отчитане резултатите и влиянието на инициативите за подобряване качествените показатели на производството.

Неразделно от преустройството на социалистическото съревнование, профсъюзните органи и организации положили не малко грижи за активното въвличане на работниците и служителите в управлението на производството. За издигане ролята на стопанските комитети и на общите (на пълномощниците) събрания при решаване на проблемите на производството и на социалното развитие на колективите. Отдел „Икономически“ извърши проверка в основните предприятия по отрасли и оказва конкретна помощ за подобряване плановостта и проблемността в работата на тези органи, засили се контролът за изпълнение на взетите решения. Все още обаче, редица профкомитети, като тези в I-ви строителен район, комб. Дунавска коприна“, КК „Дунавия“ и др. не използват напълно стопанските комитети за оказване на по-голямо въздействие върху стопанските ръководства за повишаване тяхното чувство за отговорност пред трудовите колективи, за комплексно изпълнение на задачите в насрещните планове. Това показва, че окръжният съвет на БПС и ОКПС не полагат достатъчно грижи за избирането на компетентни представители на трудовите колективи в тези органи и за тяхната системна подготовка.

Анализът на извършената досега работа по преустройството на социалистическото съревнование в окръга показва, че в неговата организация и ръководство са настъпили сериозни ка-

чествени изменения, поставено е началото на една огромна и разностранна дейност, за да се внесе повсеместен прелом в изпълнението на насрещните планове за Шестата петилетка. Все още обаче, темповете и мащабите на социалистическото съревнование не съответствуват на големите изисквания, които се предявяват към професионалните съюзи от нашата партия. Това се потвърждава и от резултатите в изпълнението на насрещните планове, които са главен измерител за ефективността на нашата работа по разгръщане на съревнованието. Не е изпълнено и следва да се доведе докрай решението на бюрото на ОК на БКП за превръщане на социалистическото съревнование сред машиностроителните колективи в еталон за окръга.

За постигнатите успехи в преустройството на социалистическото съревнование, за слабостите и недостатъците, определен дял имат отдел „Икономически“ и наблюдаващият го секретар др. М. Тодоров. С разработването на отделните въпроси, с материалите и предложенията си пред изпълнителното бюро, отделът се е стремил да насочва вниманието и усилията на профсъюзните органи и организации към най-важните задачи и проблеми и според възможностите си е оказвал практическа помощ на ОКПС и профкомитетите в тяхното решаване.

Незадоволителна обаче, е неговата работа за привличане на по-широк актив, за укрепване на комисиите към ОКПС и профкомитетите. Недостатъчно изучава и разпространява положителния опит в профсъюзната работа, следи отблизо, но трябва да помага повече за внедряване опита на Съветските профсъюзи.

Главна задача пред отдела сега е да съдействува с всички форми и средства на ОКПС и профсъюзните организации за довеждане докрай преустройството на социалистическото съревнование за неговото разгръщане с още по-голяма сила през ударната 1974 година.

Осъществяване Декемврийската програма за повишаване жизненото равнище на народа, засилване защитните функции на профсъюзните органи и организации

Още през първата година след Декемврийският пленум на ЦК на БКП, на базата на високите темпове на икономически растеж и на трайните положителни тенденции в материалното производство, бяха осъществени редица мероприятия в изпълнение на партийната програма за повишаване жизненото равнище на народа.

Получиха увеличение на заплатите над 10 000 служители и работници в окръга, средната годишна заплата на един зает в промишлеността се увеличи от 1484 лева през 1970 г. на 1682 лева през 1973 година, а в селското стопанство — съответно от 1129 лева на 1287 лева. С това доходът на глава от населението от 922 лева през 1970 г. нарасна на 1040 лева. Увеличиха се през 1973 г. и фондовете за обществено потребление, като достигнаха 231 лева на глава от населението.

Успешно се изпълнява набелязаната програма в областта на жилищното и детско строителство. През петилетката следва да се построят 9012 апартамента, да се увеличат местата в детските ясли с 960, а в детските градини — с 1250 места. За трите години на петилетката бяха построени 5405 апартамента и общежития с 543 места. Увеличиха се местата в детските ясли с 480 и в детските градини с над 1600. Само през 1973 г. местата в детските градини се увеличиха с 1260.

За тези успехи принос имат профсъюзните и стопански ръководства на редица предприятия, които под ръководството на ОК и ГК на БКП и с активната помощ и съдействие на ОНС, ГНС и ОС на БПС извършиха преустройство на ведомствените вили в лесопарка „Липник“ и на други подходящи сгради за детски

заведения, осигуриха и усвоиха повече лимит и средства за ведомствено жилищно и детско строителство. Главен принос за това имат ръководствата на строителните организации и най-вече ДСУ, които приеха пристърце задачата за ускорено строителство на жилищни и детски заведения, особено през 1973 година, в резултат на което планът за жилищното строителство е изпълнен 115,10% и за детските заведения -- 325%, за което от тази трибуна им изказваме нашата най-сърдечна благодарност.

Задачите обаче за следващите две години на петилетката са още по-големи. Предстои да се построят 4600 жилища, общежития с над 1000 места, нови детски ясли със 600 места и нови детски градини с 2500 места. Тоза изисква ОС на БПС още по-активно и с по-голяма настойчивост да поставя тези въпроси пред централните ведомства за осигуряването на лимити и средства, за повече жилищно и детско строителство и най-вече да съдействува за пълното усвояване на отпуснатите средства, за да може да изпълним програмата, приета на пленума на ОК на БКП от месец март 1973 година.

ОС на БПС трябва да засили контрола и възискателността към проектантските, строителните и инвеститорски организации за своевременното определяне и освобождаване на площадките, изработването на ПСД, доставката на необходимото оборудване, с цел по-бързото завършване на обектите и влизането им в експлоатация, да организира заедно с ръководствата на предприятията, ПАК, АПК и учрежденията изграждането на ведомствени детски заведения със средствата от ФСБКМ и с труда на колективите, като разшири досегашния наш опит. Нужно е да се излезе с предложение пред ИК на ОНС за определяне на морални и материални награди за онези колективи, които са допринесли най-много за изпълнението на тази задача.

Успехите ни в областта на общественото обслужване бяха отчетени на съвместната сесия с СНС през м. декември миналата година. През отчетния период в окръга бяха разкрити 285 работилници и ателиета, 40 комплексни приемателни пункта, 9 битови комбината, нови търговски обекти — супермаркети, закусвални, магазини. Сравнително добре са решени услугите за химическо чистене. Увеличен е броят на доставените автобуси от 194 на 239, пуснаха се работнически влакове в две направления — Г. Оряховица и Разград. Подобрява се и административното, медицинското и другите видове обслужване. Независимо от тези успехи трябва да отчитем, че все още общественото обслужване не е на нужната висота, то не задоволява непрекъснато растящите потребности на хората от разнообразни, качествени и срочни услуги. Населението губи много от работното си и свободно време за извършването на услуги от различен характер, поради незадоволителната организация и недостатъци в обслужващата сфера. Затова на отчетно-изборните събрания и конференции най-сериозна критика бе отправена по тези проблеми и особено по превоза на работниците и служителите. Това налага ОС на БПС още по-системно и по-задълбочено да се занимава с тези проблеми, да насочва дейността на ОКПС на работниците от местната промишленост и услугите, на търговските, на транспортните, на здравните работници и на административните служители, и чрез тях на съответните профкомитети и стопански ръководства за вземане на решителни мерки с цел да се измени положението и все по-пълно се отговори на новите изисквания в тази област. ОС на БПС с помощта на ОКПС, стопанските ръководства и профкомитетите трябва да осигури условия, културата на обслужването да стане основен критерий за оценка при присъждане званията на първенците (индивидуални и колективни), при присъждане на преходните зна-

мена, при премирането на ръководните и изпълнителски кадри.

Домовете на културата и профкомитетите от обслужващата сфера трябва да провеждат много по-системна, по-настъпателна, по-целенасочена и по-разнообразна по форма и съдържание културно-масова и идейно-възпитателна работа за изграждането на високо съзнателни и политически грамотни работници, с което да се повиши нивото на културата на обслужването

Дълг на всеки наш профсъюзен орган, на всяка организация от сферата на обслужването е да се включат и дадат максимален принос за практическото осъществяване на окръжния модел по внедряване на системата за комплексно обслужване.

В областта на вътрешнозадското битово обслужване и хранене ръководствата на редица предприятия, ведомства и горски стопанства извършиха не малко по изграждането на нова и разширяването на съществуващата материална база. Изградиха се редица нови столове, бани, умивални, гардеробни, стаи за лична хигиена на жената и пр. Направеното обаче, е недостатъчно, то не отговаря на темповете, с които се развива нашата икономика и на възможностите, с които разполагат обществените фондове, в т. ч. и ФСВКМ.

Броят на столуващите е все още малък — едва 45,3%. Една от причините за това е недобро снабдяване на столовете. ОНС и ГНС продължават да не спазват напълно правителствените документи за предимствено снабдяване на столовете с качествени продукти. Все още се допускат слабости и по отношение на работното облекло. То не навсякъде отговаря на ергономическите изисквания, не навсякъде редовно се подменя и най-вече не се осигурява организираното му изпиране в болшинството предприятия („Арда“, „Фазан“, клоновете на СД МПКБУ, СД „Търговия“ и др.).

Профсъюзните органи и стопанските ръководства следва да използват всички възможности за разширяване на материалната база, за осигуряване на всички работни помещения със стаи за миене и хранене, стаи за лична хигиена, за съхраняване на личното и работно облекло и неговото изпиране, за осигуряване на топла и разнообразна храна за всички работници и служители. Това изисква от тях по-голяма инициативност и чувство за отговорност за свое временното решаване на тези въпроси. ОС на БПС, ОКПС и профкомитетите трябва да осигурят заделянето на повече средства в план сметките по КТД за 1974 и 1975 година, за да се решат в основни линии тези проблеми до края на петилетката.

Профсъюзните органи и организации най-активно трябва да се включват в изпълнението на 61-то ПМС от 13 ноември 1973 г. за развитието на личното стопанство, като създадем към всички предприятия и столове помощни стопанства, използвайки положителния опит на колективите на ф-ка „Латекс“ — Бяла, ДМЗ „Г. Лимитров“, ПАК „Дим. Благоев“ и др.

Осъществяването на грижата за човека, по добряването на социално-битовото обслужване на трудовите колективи зависи твърде много от изпълнението на плановете за социалното развитие. Там, където стопанските ръководители високо оценяват ролята на тези планове като важен фактор за повишаване на трудовата активност на колективите, там се прави всичко възможно за осигуряването на необходимите средства и за подобряване на социално-битовото им обслужване. Има обаче, такива колективи, които изпълняват насрещния план в икономическата му част, но не получават достатъчно средства и лимити за решаване на социално-битовите проблеми. Типичен в това отношение е примерът със Завода за печатни платки, на който ежегодно ДСО дава големи ръстове на плана по обем и печалба, а отчисленията за ФСБКМ са много малки и недостатъчни за ре-

шаване на социалните проблеми на колектива. За три години обемът на продукцията тук е увеличен от 29 мил. лева през 1971 година на 95 мил. лева през 1973 година, а печалбата — съответно от 8895 х. лв. на 25 мил. лв., докато ФСВКМ е нараснал на 114434 лева през 1973 година. Работниците и служителите са нараснали на 1914 души, от които 1437 жени. Капацитетът на завода при проектирането му е за обем — 67 мил. лева и ППП — 1500 души. Поради това сега не са достатъчни баните, гардеробните, стаите за лична хигиена на жената, детските заведения. Въпреки отправените изложения от ръководствата на завода до редица централни ведомства и съдействието на ОС на БПС, все още резултати и за 1974 година няма. Подобно е положението и с колективите на ДМЗ „Г. Димитров“ и на завод „Жити“, проблемите на които сме отнасяли няколко пъти до съответните ДСО. Министерството на машиностроенето и до ЦС на БПС. Това изисква ОС на БПС да потърси най-активната намеса на ЦС на БПС пред ДСО „Изот“, ДСО „Агромашина“, ДСО „Металолеене“ и Министерството за по-правилното разрешаване на тези проблеми с цел издигане на по-високо ниво ролята на трудовия колектив в управлението на предприятието.

ОС на БПС трябва да вземе мерки и да измени досегашната погрешна практика у редица стопански ръководители, които продължават да не вземат мерки за изпълнение плановете за социалното развитие заедно с изпълнението на производствените планове. Да се активизират в това отношение ОКПС на работниците от търговията, на местната промишленост и услугите, на строителните работници, на селското стопанство и хранителната промишленост.

На състоялия се през месец септември 1973 година пленум ОС на БПС направи задълбочен отчет-анализ на постигнатите успехи в областта на социално-битовото обслужване на работниците и служителите в окръга и очерта

задачите за изпълнение през следващите години. Това налага ОС на БПС през следващия период да поставя по-често в заседанията си и пред ОКПС тези проблеми, да повиши контрола и изискателността по изпълнение решенията, да оказва необходимата помощ с цел издигане социално-битовото обслужване на още по-високо ниво. Отдел „Социално-битов“ трябва още по-задълбочено да проучва отделните проблеми на бита, да търси нови, по-ефективни форми и начини за неговото подобряване, за да може по-добре да се задоволяват непрестанно нарастващите нужди на работниците и служителите. Бюрото и отделът трябва по-настойчиво да поставят за разрешение някои въпроси и пред ЦС на БПС, да се търси неговото съдействие.

Декемврийският пленум на ЦК на БКП (1972 г.) ясно посочи настоящите и бъдещите проблеми, очерта перспективата и за постепенното превръщане на общественото осигуряване във всенародно осигуряване. Още през 1973 година излязоха редица нормативни документи и бяха отделени повече средства за осъществяване предначертанията на Декемврийската програма. Докато бюджетът на ДОО за Русенски окръг през 1972 година беше 19 850 000 лв., за 1973 година той нарасна на 33 350 000 лв., а за 1974 г. се предвижда да бъде 35 600 000 лева, като 20 350 000 лева са предназначени за финансиране изплащането на пенсията и за издръжката на почивното дело на трудещите се. Само за изплащане на допълнителен отпуск за отглеждане на малко дете са отделени 1 600 000 лева.

Нарастването на бюджета, поставя нови, по-големи изисквания пред профсъюзните органи и организации, защото от изпълнението му зависи дали ще се осъществяват пълноценно мероприятията на партията и правителството.

ОС на БПС упражнява държавен контрол на приходите и разходите на ДОО в 560 предприятия с над 125 000 души осигурени по КТ, и около 12 000 осигурени земеделски стопани-

кооператори. През периода 1972 — 1973 година контролните органи по ДОО извършиха 645 финансови ревизии и установиха 218 000 лв. начет. По-големият начет имаше в ДСК „Отдых и туризъм“ — 29 000 лв., ДСО Управление „Трансстрой“ — 9950 лв., ДСО „Мототехника и автосервиз“ — Складова база — 11 000 лв., Областно пристанищно управление — 9000 лв., СМУ „Водстрой“ — 8900 лв. и др.

Основни причини за горните начети са принизеното чувство за отговорност на длъжностните лица, недостатъчният превантивен контрол от страна на профкомитетите, както и лошата организация на вътрешния финансов контрол. Не са малко случаите на изгубени документи, по които са извършени плащания, с невярно съдържание, некомпетентност на длъжностните лица, отговарящи за приложението на нормативните документи.

Освен това някои профсъюзни ръководства и организации се отнасят формално към своите права и задължения по ДОО, примиряват се често пъти и с най-груби нарушения, извършени от административно-стопанските ръководства или от отделни работници и служители. С това те сами принизяват своята роля. Например профкомитетът на ДСК „Отдых и туризъм“ — Русе и след допуснатия най-голям начет в окръга все още не се е занимал с породилите го причини и не е взел нужните мерки.

Отдел „ДОО“ при ОС на БПС, ОКПС на работниците от транспорта и ОКПС на работниците от търговията не са организирали достатъчен превантивен контрол и затова в посочените предприятия са допуснати по-големи начети. Необходимо е в бъдеще те да заведат на отчет всички предприятия, които допускат начети, да им извършват ежегодно финансови ревизии, докато се измени коренно тяхната работа.

ОС на БПС чрез отдел „ДОО“, през последните две години проведе редица мероприятия за обучението и активното участие на по-

широк кръг трудещи се в дейността на общественото осигуряване. Организираните бяха лекции, съвещания, срещи за обмяна на опит, консултации и викторини, но извършеното все още не е достатъчно. Голяма част от ОКНС, като тези на работниците от строителството, на работниците от услугите, на работниците от търговията и на работниците от селското стопанство не работиха достатъчно с актива по ДОО. Това тяхно отношение трябва коренно да се подобри.

През отчетния период контролните органи по ДОО установиха някои груби нарушения и по трудово-лекарската експертиза. Държавата отделя големи средства за организация на народното здраве. От средствата на общественото осигуряване също се изразходват милиони левове за парични обезщетения по болест. Затова не бива да си затваряме очите пред някои отрицателни случаи на проявен формализъм и небрежност на трудово-експертните органи, като тези:

— Д-р Станев от Ортопедичен кабинет на Първа поликлиника — Русе издава болничен лист за временна нетрудоспособност на сервитьорката Балджиева от сладкарница „Тетевен“ чрез второ лице, без да е извършен преглед и без да съществува някакво заболяване и нетрудоспособност;

— Д-р Ценко Попов от поликлиниката в гр. Бяла издава болничен лист на Диана Колева от с. Борово, без да има налице нетрудоспособност, а само да ѝ направи услуга, за да не бъде уволнена дисциплинарно за самоотлъчка. За да прикрие нарушението си, той вписва в личната амбулаторна карта неверни данни с друга дата;

— Снежана Лунчева — помощник фармацевт в ДАО — Русе, учи задочно. Като се анализират отпуските ѝ за подготовка и явяване на изпити и отпуските ѝ по болест, силно впечатление прави следният факт: през цялата 1972 година тя е работила само 45 дни, а през 1973 година от януари до 25 юли — само 21 дни. През останалото време тя получава полагаемите си отпускни

за подготовка и явяване на изпити, а останалите дни оправдава с болнични листи. По този начин тя следва не като заочничка, а като редовна студентка, издържана от ДОО и предприятието.

За да се пресекат тези нездравни прояви от страна на някои лекари, необходимо е отдел „ДОО“ и отдел „Народно здраве“ да засилят контрола по трудово-лекарската експертиза, а ОКПС на здравните работници да засили общественно-политическата работа сред медицинските работници, защото проблемите, свързани с прецизността на ТЛЕ, нямат само тясно ведомствен характер, а прерастват в социални и производствени проблеми. Недостатъчно оперделеният отпуск може да доведе до влошаване състоянието на болния, а либералното разрешение на ненужен по своята продължителност отпуск действа дезорганизиращо върху трудовата дисциплина, а оттам и върху производството.

В резултат на проведените съвместни усилия на партийните, профсъюзните и стопанските органи и организации за изпълнение решенията на съвместния пленум, показателите по заболяемостта на работниците и служителите през 1973 година се подобриха чувствително. Показателят „честота“ е намален в сравнение с 1972 г. с 16 случая, а показателят „тежест“ — с 63 дни.

Особено подобрение на показателите по заболяемостта дадоха проведените през 1973 година мероприятия в някои предприятия, като Завода за печатни платки, зав. „В. Пискова“, ДПУ „3-ти март“ — Бяла и др. Например, в Завода за печатни платки показателят „честота“ от 140 за 1972 година, пада на 76 случая, а показателят „тежест“ — от 1152 на 858 дни. За постигнатите успехи решително помогнаха червенокръстките комисии към ОС на БПС, ОКПС и предприятията, които разшириха здравната просвета, активно работят по хигиенизирането, кръводаряването, със санпостовете и др. Тази дейност те трябва и в бъдеще да разширяват и задълбочават.

В никакъв случай, обаче, от тези резултати не бива да се схваща, че е преодоляна наложителната се тенденция на непрекъснато увеличаване на тези показатели в предните години. И през 1973 година показателят „честота“ е по-висок в селското стопанство, а показателят „тежест“ — в 6 отрасли, като гори и горска промишленост, СБУ, на здравните работници. Продължава да е висока и заболеваемостта в завод „Арда“, комбинат „Дунавска коприна“, комбинат „Юга“ и други. Ето защо се налага профсъюзните органи и организации да продължават още по-задълбочено и по-системно да анализират причините за заболеваемостта и заедно с участъковите лекари да провеждат действени мероприятия за отстраняването им.

На професионалните съюзи е предоставено и правото на контрол по определянето и отпускането на пенсията. Ние сме уверени, че нашите ОКПС, профкомитетите и многобройният актив по ДОО ще се справят с чест и с провеждания експеримент за усъвършенстване на пенсионното обслужване в окръга.

В изпълнение на решенията на Февруарския пленум на Седмата сесия на Шестото народно събрание бе гласуван закон, с който на Българските професионални съюзи се предоставя цялостния контрол по охраната на труда. Петнадесетото постановление на МС и ЦС на БПС регламентира създаването на стройна, единна организация на контрола, премахна дублирането и повиши изискванията в тази област.

В изпълнение на тези документи в инспекцията „Охрана на труда“ се създадоха нови структурни звена и бяха привлечени да работят специалисти, чиято квалификация спомага контролът по охраната на труда да стане по-всеобхватен и непримирим. Повиши се взискателността, като незабавно се реагира на нарушенията. Само през 1973 година бяха извършени 68 проверки и бяха дадени предписания, голяма част от които се изпълняват от съответните стопански ръководства.

Същевременно с голяма тревога констатира-

ме, че има ръководители, които не се съобразяват с изискванията на техническата безопасност, не изпълняват предписанията, на практика не се съобразяват с 15-то Постановление. Ръководствата на АПК досега не са изпълнили заповедта на МЗХП № 726 от 1971 година и нашите предписания да обезопасят до края на 1973 година тракторите „Беларус“ с предпазни рами и се наложи Инспекцията да предпише спиране на тези машини от експлоатация. Поради неизпълнени предписания в окръга бяха спрени 17 обекта. За допускането на тези нарушения вина имат и съответните профкомитети и ОКПС, които не изискват достатъчно настойчиво от стопанските ръководители създаването на безопасни трудови условия.

Важна задача, която ни беше поставена с последните документи, е осъществяването на специализиран контрол на особено опасните производства. В инспекцията към ОС на БПС са картокирани 22 предприятия с обекти с особено опасни и вредни производства, които са включени в план-графика за периодичен контрол.

Въпросите по охраната на труда се издигнаха в степен на важно дело и трябва да се решават на планова основа. Не навсякъде обаче, те се обезпечават с материали и средства. Има случаи, като тези в ПАК „Дим. Благоев“ и АПК „Ленин“, където средствата се харчат не по предназначение. Затова през настоящата година инспекцията трябва постоянно да контролира планирането и изразходването на средствата по охрана на труда.

Много важно поръчение, което Февруарският пленум на ЦК на БКП и 15-то Постановление ни поставиха, е да организираме контрола по охраната на труда на широка обществена основа. В своята досегашна дейност профсъюзните органи и организации са осъществили не малко мероприятия в тази насока. В ЛВЗ „В. Коларов“, зав. „Жити“, строително-монтажните и в други предприятия бяха въведени обществени форми за въздействие, като взаимният другарски контрол, тристепенният контрол, дежурство-

го на работническите инспектори. В повечето предприятия, обаче, нашите органи не направи-ха достатъчно за внедряването и утвърждаването на този епит. С тревога следва да кажем, че не са създадени условия за активизиране работата на изборния актив, не се чувства дейността на комисните по охраната на труда към профкомитетите, даже и в редица основни наши предприятия, като ДАТ, Домостроителния комбинат, НПЗ „Л. Таджер“, АПК и ПАК.

Много мудро се подхваща решаването на тази задача от отраслевите профсъюзни органи. Почти всички проведеха пленуми и съвещания по охрана на труда през 1973 година, но преломът в практическата им работа, в работата на комисните няма. Особено незадоволителна е работата на комисните при ОКПС на машиностроенето, на селското стопанство, на хранителната промишленост, на местната промишленост и битовите услуги и на транспорта. Ето защо е необходимо инспекцията при ОС на БПС, ОКПС и профкомитетите да преценят досегашната си работа с обществения актив по въвеждането на обществените форми на работа с оглед да бъдат постигнати по-добри резултати през следващите години.

В края на 1972 година се проведе съвместен пленум на ОС на БПС и ГК на БКП, посветен на охраната на труда и заболяемостта. Пленумът оцени критично работата на партийните, стопанските и профсъюзните ръководства по проблемите на трудовата безопасност.

Изводът, който пленумът направи, че причините за влошаване на показателите за трудовите злополуки се коренят в подценяването въпросите по охраната на труда от доста ръководства, и сега е актуален. Подценява се все още и въпросът с разяснителната и възпитателната работа. Не се познават с необходимата задълбоченост решенията на съвместния пленум, не се работи с настойчивост за тяхното изпълнение и затова резултатите са неблагоприятни.

Особено тревожи състоянието на техниче-

ската безопасност в предприятията: ХЗ „Г. Генов“, зав. „П. Караминчев“, ДКЗ „Ив. Троевски“. Хлебозавода и др., където злополуките растат както по брой, така и по тежест. В отраслите машиностроене, строителство, химическа промишленост и транспорт, като цяло се влошава тежестта на злополуките. Поради това в Русенски окръг при една сравнително благоприятна тенденция на намаляване броя на злополуките се забелязва утежнение на техния характер. Расте броят на загубените дни, които само през 1973 година са с 3868 в повече спрямо 1972 г. Тревожи фактът, че през последните години има тенденция на увеличение на смъртните злополуки. Само през първите 35 дни на 1974 година станаха 4 смъртни злополуки в НПЗ „Л. Таджер“, АПК „Янтра“ — Бяла, ДСУ II-ри строителен район и Ж. П. гара разпределителна — Русе, което би трябвало да ни накарва сериозно да се замислим. За съжаление, не се чувства онази тревога, която следва да имат стопанските и профсъюзните ръководства на предприятията, допуснали да загинат неоправдано хора като тези в ПАК „Дим. Благоев“, ДАТ, ДСУ, ДМЗ „Г. Димитров“ и др. Това налага бюро на ОС на БПС, Инспекцията и ОКПС да реагират още по-остро на тази изключително опасна и вредна тенденция и да съдействуват твърдо и неотстъпно, като използват подкрепата на партийните органи.

Косвено влияние върху показателите, характеризиращи травматизма, оказват преумората и напрежението, получени при полагането на извънреден труд. През 1973 година той е увеличен с 3% спрямо 1972 година. Изключително много е количеството на извънредния труд в Завода за печатни платки, ДМЗ „Г. Димитров“, ЛВЗ „В. Коларов“, зав. „П. Киров“, Локомотивно депо и др. Ако известна част от положения извънреден труд можем да оправдаем с обективни причини, то значително повече са субективните — неоправдано бездействие в началото на всеки месец, неуплътняване на ра-

ботното време, лоша организация на труда и други. Някои профкомитет^и стават съучастници в безразборното полагане на извънредния труд. Считаме определено, че ОС на БПС със своите контролни и помощни органи следва да засили още повече своята взискателност към ОКПС, към профкомитетите и стопанските ръководства, като към ония ръководители, които разпореждат полагането на извънреден труд без разрешение, да заема безкомпромисно становище и да ги санкционира.

Целице е известно подценяване и на **трудът** **законотелство**, затова следва да се разширява превантивната дейност и се укрепва още повече работата на приемните. Необходимо е инспекцията по охрана на труда да организира повече групови консултации в предприятията, с оглед трудещите се да не губят излишно време за отправяне на писмени жалби или за идване на място в приемните на съвета.

Инспекцията по охрана на труда и нейният началник др. инж. В. Цоневски все още не са координирали добре своята работа с ОКПС и отдел „ДОО“. Необходимо е, както инспекцията, така и ОКПС да заведат на отчет предприятията и отраслите с влошени показатели и още по-системно да работят за тяхното подобряване. Няма място в инспекцията за чиновническо отношение, нужни са нов стил, много по-голяма непримиримост към слабостите и ефективност в работата.

Разбира се, отговорността за контрола по охраната на труда носи не само Инспекцията, а и целия апарат на ОС на БПС, неговото бюро, профкомитетите, комисните по охраната на труда, работническите инспектори. Това е един солиден актив на територията на окръг^а, наброяващ повече от 1700 души, който най-целесъобразно трябва да бъде задействуван за създаване на такава непримиримост, която да осигури безопасни условия на труда и гарантира здравето на трудещите се.

Една от основните задачи на ОС на БПС, на ОКПС, ГС на БПС и профкомитетите през от-

четния период бе все по-тясно физкултурата да се свързва с производството и се осъществява по-правилно активният отдих на трудещите се. Потърсени бяха нови форми и средства за увеличаване на все по-голям брой работници и служители в активни спортни и туристически занимания.

През 1973 година с физкултура и спорт са се занимавали 15,77% от общия брой на работниците и служителите, а с туристическа дейност — 22,92%. Само в рамките на първия етап на IV-та републиканска спартакиада през 1973 година бяха проведени над 2200 вътрешни състезания с над 88 500 участници и 344 туристически прояви с 16 700 участници.

Нашата дейност в тази област, обаче, все още не е преустроена според изискванията на партийните, профсоюзните и профсъюзните документи. Крайно незадоволителна е работата на профкомитетите в МЗ „Червен“, Завода за малки трактори, Метална мебел, ДКЗ „Ив. Троенски“, „Птицекомбината“, „Сердика“, „Доменини потреби“ и др.

Някои наблюдения върху физическата дейност на отделни групи трудещи се разкриват сериозни слабости в масово-оздравителната работа. Производствената гимнастика, въпреки известните успехи, не е станала масова практика. Пренебрегва се изграждането на групи за лечебна физкултура. Нещо повече, в тази област ние имаме отстъпление. Изградените лечебни групи в зав. „В. Коларов“ и „Н. Киров“ поради лоша организация преустановиха своята работа. Сериозно се подценява спортният многобой „Родина“. Досега са излъчени само 200 носители на значката и то от 5 — 6 предприятия.

Къде се коренят причините за това състояние?

Преди всичко те са най-тясно свързани с някои недостатъци в дейността на профорганизациите. Проблемите на масовата физкултура, спорта и туризма, на широко въвеждане на ра-

ботниците и служителите в системни занимания и прояви не стоят с необходимата сила в ползрението на профкомитетите и ОКПС. не се оценява достатъчно ролята на физкултурата, спорта и туризма в цялостното предстройство на нашите профсъюзни органи.

Какво следва да бъде направено?

Преди всичко съдържанието на физкултурната и туристическа дейност трябва да се устройт така, че най-активно да съдействува за укрепване здравето на трудещите се, да ги подготвя за високопроизводителен труд. Необходимо е да се разгръща масово-оздравителна дейност със закалителен характер съобразно специфичните особености на предприятията. Това налага да се разширява внедряването на утринната ведрина и производствената гимнастика, да се увеличават броят на групите за физическо укрепване и закаляване, прегледите на масово-оздравителната работа, спортните празници на завода, предприятието, учреждението. Най-целесъобразно следва да се организира времето за отдих, особено в условията на петдневна работна седмица.

От друга страна ОС на БПС, ОКПС и ГС на БПС трябва да мобилизират усилията на профорганизациите, за да може във вътрешно-заводските, градските и други състезания да се осигурява най-масово участие. Всяка профорганизация трябва да приема мероприятия за достойно представяне в IV-та републиканска спартакиада — най-голямото спортно мероприятие, посветено на 30-годишнината на Социалистическата революция у нас.

Важен въпрос е спортната материална база. В момента ние разполагаме с 0,094 м² открити и 0,0075 кв. метра закрыта игрална площ на работник или служител, а това идва да покаже, че не се полагат достатъчно усилия за нейното разширяване. Инициативата за строителството на лека спортна материална база трябва да намери по-голямо разбиране, както от страна на стопанските ръководства, така и от профкомитетите и ОКПС.

Определена вина за недостатъчната работа и допусканите слабости има отдел „Физкултура, спорт и туризъм“ при ОС на БПС, който не използва пълноценно дадените му възможности за осъществяване близък контрол върху работата на ОКПС и профкомитетите.

Недостатъчно внимание на въпросите за масовизирането на физическата култура, спорта и туризма отделят в своята работа и редица ОКПС, като тия на търговията, на административните служители, на МПКБУ, на полиграфията, на химията, някои от които нито веднаж през отчетната година не са разглеждали на свои заседания тези въпроси.

Ние сме уверени, че в бъдеще бюрата на ОС и ГС на БПС, ОКПС и профкомитетите, опирайки се на широк профсъюзен и физкултурен актив и подпомогнати от ДКМС, ОС на БСФС, ОС на БТС, ОС на СВА и Окръжния медико-физкултурен диспансер, ще положат необходимите грижи за изпълнението на партийните и правителствени решения за масовизирането на физическата култура, спорта и туризма и по-нататъшното им внедряване в бита на трудещите се от окръга.

Окръжният съвет на Българските професионални съюзи положи максимални усилия и за организиране лечението и отдиha на трудещите се и пионерите в нашия окръг. През 1972 и 1973 година са използвани за почивка и лечение 27 644 карти, от които 22 468 по план и 5176 допълнително взети от Управлението и други окръзи. Въпреки използването на всички предоставени ни карти се вижда, че само 10% от работниците и служителите могат да използват почивни станции и санаториуми по линия на Централния съвет на Българските профсъюзи. Това наложиха много предприятия да организират свои ведомствени почивни станции на море и планина. В тях през двете години са почивали 35 283 работници и служители и 16 353 пионери.

С оглед по-рационалното използване на легловата база и оттам увеличение броя на почиващите, сниженне издръжката и създаване по-добри условия за пълноценен отход, ЦК на БКП, Министерския съвет и ЦС на БПС с Постановление № 10 от 13 април 1973 г. създадоха Комитет на отход и туризъм, като държавно-обществен орган.

Съгласно т. 9 от Постановлението, Българските професионални съюзи разпределят картите за почивка и лечение на профсъюзните членове и техните семейства и контролират отхода на трудещите се, Централният съвет на профсъюзите може да спира онези решения на Комитета за отход и туризъм, които противоречат на изискванията на Постановлението. Всичко това е здрава основа да не се допуска трудещите се да бъдат оцетавани.

Субсидиите, които досега се отпускаха за почивното дело от държавния бюджет, се превърлят на КОТ и Министерството на народно-то здраве и ще се ползват в същия размер, както досега. За използването на ведомствени-те почивни станции, трудещите се ще заплащат само стойността на храната в размер на 1,65 лв. на ден, а разликата в цената на картата ще се поема от ФСБKM на съответното предприятие и от КОТ за бюджетните предприятия.

Тези въпроси са широко разяснени и добре се разбират от трудещите се в окръга. Но трябва да сигнализираме ЦС на БПС, че в настоящата отчетно изборна кампания особено много въпроси и критични бележки се наплавиха по почивното дело и медицинското обслужване.

По отношение почивното дело бележките са, че не е правилно издръжката на ведомствени-те почивни станции да бъде една и съща за тези от I-ва категория и за бунгалата, а така също и това, че броят на почиващите, макар и в собствени почивни домове ще намалее, тъй като фондовете на голям брой предприятия не могат да осигурят издръжката.

За медицинското обслужване, че след изграждане на единните терапевтични участъци се затруднява медицинското обслужване на работниците, тъй като членовете на семействата не се обслужват на едно място, и че се налага, работниците, когато не са на работа, да търсят медицинска помощ на голямо разстояние от местоживеенето.

За още по-съдържателна и целенасочена идейно-възпитателна и културно-масова работа

През отчетния период профсъюзните органи и организации разгърнаха широка целенасочена и конкретна идейно-възпитателна и културно-масова работа, която помогна на трудещите се по-правилно да оценят и осмислят огромното значение на решенията на Десетия конгрес на БКП, Февруарския пленум на ЦК на БКП и Седмия конгрес на БПС. В работата по комунистическото възпитание все повече се чувства дух на преустройство и нов подход, стремеж със средствата и формите на идеологическата работа да се навлезе по-задълбочено в трудовото ежедневие, да се осъществява комунистическо възпитание преди всичко в процеса на труда.

ОС на БПС, ОКПС, ГС на БПС и профкомитетите отделиха по-голямо внимание за изучаването на профсъюзното революционно движение, бойните революционни и трудови традиции на русенските работнически отреди. Можем да заявим, че историята на Русенската партийна организация и историята на работническото движение в окръга сега се познава по-основно. Силно въздействащи са срещите на поколенията, срещите с ветераните на труда, вечерите на бойната и трудова слава, викторините за делото на партията и работническата класа. В живота на профорганизациите се утвърдиха като форми за възпитателна работа ритуалите за приемане на млади работници в редовете на работническата класа. В завод „Н.

Киров" бе създадена система за трудовите ритуали и тържества, която е сполучлив опит за системност и задълбоченост в изучаване на революционните и трудови традиции на колектива. Този опит трябва широко да се разпространи и в останалите предприятия на окръга.

Налице е стремежът да се преодолява просветителството във възпитателната работа за формиране на любов към труда, за изграждане на комунистическо отношение към труда и обществената собственост, непримиримост към лентийството и разхищението. В културно-масовата работа по-умело се използват радио-пропагандата, местният печат, формите и средствата на нагледната агитация.

По-голямата част от ОКПС, общокомплексните, заводски и учредженски профкомитети полагат сериозни усилия за пренасяне на възпитателната работа в трудовия колектив, за прилагането на диференциран подход чрез насочването ѝ към отделните бригади, участъци, цехове.

За разработването и внедряването на нови форми на културно-масова дейност определена заслуга имат профсъюзните домове и клубове на културата. Те правят сериозен опит да свързват по-тясно възпитателната работа на профгрупите с трудовото ежедневие на колективите, да се усъвършенствуват и разносбръзват средствата и формите. Направени бяха първите опити за тържествено отчитане резултатите от договорното съревнование (комб. „Дунавска юприна“, КЗ „9-ти септември“, Горско стопанство, Дом на моряка, ОК на СБУ и Дома на учителя по преустройството на учебното дело). Разговорът за дисциплината, който обхваща профгрупите от всички отрасли, бе източник на ценни мнения и препоръки.

Окръжният съвет на ВПС и ОК за БСД организираха срещи със съветския майстор С. С. Витченко за запознаване със същността на неговия почин за наставничество над младите работници. Необходимо е сега отдел „МПКД“

ОКПС и профкомитетите да разясняват огромното значение на постановлението на ЦК на БКП и Министерския съвет за повишаване ролята и авторитета на преките ръководители. Да положат грижи за повишаване на техните политически, икономически и педагогически знания, като организатори и възпитатели на трудовия колектив. Да осигуряват разпространяването на опита на съветския майстор.

Независимо от положителните прояви на идейно-възпитателната и културно-масова работа в окръжката профсъюзна организация все още не удовлетворяват мащабите, обхватът, конкретността и задълбочеността по редица проблеми. Един от основните показатели за ефективността на възпитателната работа е нивото на трудовата дисциплина. Наред с прекрасните трудови подвизи за изпълнение на насрещните планове, върху активността на работническите колективи хвърлят сянка големият брой самоотлъчки, текучество о. ц. л. дневните престои, преразход на материали, енергия и пр. Само през 1973 година в окръга са напуснали без уважителни причини 2050 работници. Допуснати са 29 358 (по 0,8 средно на един работник) човекодни безпричинни отсъствия и 368 832 (по 10 средно на един работник) часа престой. Начело на предприятията с такива явления стоят големи заводи, като ДМЗ „Г. Димитров“, Заводът за малки трактори, завод „Жити“, зав. „В. Пискова“ и др. Тези слабости, незадоволителният брой 270 бригади — последователи на 7-те софийски бригади за приемане кодекс на дисциплината, както и формалното му провеждане в някои от тях, говорят, че формите на масово-политическа работа не се използват достатъчно активно за попълно въздействие на положителния пример. Не бе оценена достатъчно огромната потенциална сила на почина на силнотоковци от редица ОКПС, като тези на машиностроенето, на строителството, на транспорта, на местната промишленост и битовите услуги. Все още тя не

намира отклик в много колективи като „Н. Киров“, СМОА, „Червен“, „Бор“ и др. Недооценен от ОКПС остана изключително полезният опит за провеждане на възпитателна работа по единни комплексни планове. Занемарени са формите за оперативна нагледна агитация: мълнии, тревоги, телеграми, поздравителни писма („Ал. Атанасов“, ЗИТА, „Г. Генов“, „Юта“, „Бор“ и др.). Редица нарушители се наказват по административен път, а профсъюзните ръководства се задоволяват само да отбележат тези факти в докладите и информацията си.

Има профкомитети и профорганизации, в които идейното и художествено равнище на възпитателната работа не е на нужната висота, проблемите се изясняват схематично. Възпитателното въздействие на материалното и моралното стимулиране не се използва еднопосочно. За отстраняването на тези недостатъци, с прякото участие на отдел „МПКД“ в комб. „Дунавска коприна“ бе разработена система за масово-политическа работа в съзвнзването, като част от системата за организация и ръководство на съзвнзването. Това е сериозен опит да се очертаят целите, задачите, мащабите, средствата, методите, формите на масово-политическата работа и се въведе порядък в използването на моралните стимули в труда за комплексно въздействие върху колектива. ОКПС на машиностроенето пренесе системата в пет свои предприятия. Неоправдано обаче, отдел „МПКД“ и ОКПС на леката промишленост, на хранително-вкусовата промишленост, на търговията, на строителството, забавят внедряването на този опит.

Проведеното неотдавна социологическо изследване показва още редица слаби страни във възпитателната работа, като не дотам здрава връзка между възпитателната работа и отрицателните явления в труда, недостатъчно използване на художествените средства и др.

Всичко това поставя още по-настойчиво задачата да се разгръща по-ефективна и целе-

насочена дейност за повишаване на трудовата активност, за укрепване на дисциплината, за засилване ролята на майстора, бригадира и на трудовия колектив. Със средствата и формите на възпитателната работа да се разкрие огромното значение на съръщението на ЦК на БКП, МС и ЦС на БПС за ефективното използване на суровините, материалите, електроенергията и горивата, за преизпълнение на насрещния план за 1974 година, както и рапорт-обещанието на русенските трудещи се пред ЦК на БКП. Изпълнителното бюро подготвя пленум на ОС на БПС за I-то полугодие на 1974 година, на който ще разгледа задълбочено работата на профсъюзните органи и организации в окръга по трудовото възпитание, ще постави на преценка съществуващите слабости и недостатъци и ще приеме мерки за тяхното отстраняване, за повишаване ефективността на идейно - възпитателната и културно - масова дейност.

Главно средство за миогледни знания и убеждение е профсъюзната просвета. В периода 1973 — 1974 година тя обхвана над 30 200 души в школи, лектории, семинари, университети, като 45 на сто от функциониращите звена в окръга са с икономическа тематика. В голям брой звена се изучава социалната политика на НРБ. Разширен е броят на народните университети с факултети за отраслеви знания. Тази година всяко звено разгледа в две теми насрещния план и ролята на трудовия колектив за неговото изпълнение.

Полагат се непрестанни грижи за подбора и квалификацията на пропагандисткия състав. От 940 пропагандисти 45 на сто са с висше образование, 40 на сто — със средно специално, 45 на сто са членове на БКП, 75 на сто имат над тригодишен пропагандистки стаж. Системната квалификация и обмяна на положителен опит и по-сериозните грижи за организацията на политическата просвета доведоха до повиша-

ване на нейната ефективност. 75 на сто от анкетираните участници в народните университети за икономически знания изказват удовлетворение от нивото на знанията.

Независимо от положените грижи, все още учебната година има редица недостатъци. Нарушава се ритъмът на провеждането ѝ в предприятията. Лекториите със смесена тематика не дават последователни и трайни знания. Неоправдано Междусъюзният дом на културата изостави полезната инициатива за провеждане дни на икономическата мисъл. Слабо са навлезли в пропагандата техническите средства.

За да се освободи от тези недостатъци, профсъюзната просвета трябва да бъде занапред предмет на по-системни грижи от страна на ютдел „МПКД“, на всички профсъюзни органи и организации.

Наред с грижите за патриотичното възпитание, в окръжната профсъюзна организация се извършва целенасочена дейност за възпитание в дух на пролетарски интернационализъм, любов и преданост към Великия Съветски съюз и страните от социалистическата система. Работата на изградените клубове за БСД е насочена към изучаване на съветския опит във всички области на живота. Традиция станаха фестивалите на съветската песен, които тази година ще прераснат във фестивал на българските и съветски песни и танци. Задачата сега е и занапред да се укрепват организационно и подготвят методически изградените клубове за БСД, да се разширява тяхната мрежа и дейност.

Полобrena е възпитателната работа по утвърждаване на комунистическата нравственост. Извършва се по-квалифицирана подготовка на членове на другарските съдилища, активизира се тяхната дейност. Но голяма част от другарските съдилища са изградени формално и не разгръщат пълноценна дейност. През 1973 година общо от предприятията на отраслите машиностроене, лека промишленост и строи-

телство, само в 19 са разглеждани дела в другарските съдилища. Ето защо е необходимо да се засилят възискателността и контролът на бюро на ОС на БПС към отдела „МПКД“, ОКПС и профкомитетите, за решително издигане ролята на другарските съдилища, като важно средство за обществено въздействие в борбата с отрицателните прояви в нашия живот.

За издигане естетическия уорвен на русенските трудещи се, съдействуват системните връзки на ОС на БПС с институтите за професионално изкуство и култура и някои творчески съюзи. Сключените договори за дружба с Народната опера и Русенската филхармония доведоха до редица празници и тържества, срещи с композитори, оперни певци, музиканти. Повиши се нивото на знанията във факултетите за изкуство. Дружбата между русенските трудови колективи с групата писатели при ЦС на БПС, писателите и композиторите при МНО е изключително полезна.

Важен фактор за естетическото възпитание е профсъюзната художествена самодейност. В първите два етапа на четвъртия републикански фестивал колективите се представиха добре и една значителна част от тях продължава своя път на заключителния етап. Ярки представители на работническата самодейност са танцовите състави на заводите: „Н. Киров“, и „Ив. Димитров“, хоровите състави на ДМЗ „Г. Димитров“, Дома на учителя, „Търговска база“, мъжки хор и тамбурашки оркестър при Дома на транспортните работници, съставите за художествено слово в Дома на моряка и Дома на търговските работници. Съвместната ни работа с ОСИК осигурява по-целенасочени и по-пълни грижи за състоянието на художествената самодейност, библиотечното дело, радиопропагандата и пр.

Действително работата по естетическото възпитание бележи развитие, но разгърнатата дейност не създава в достатъчна степен интерес и вкус към редица жанрове и изкуства. Все още не е близка работата ни с групата на

русенските художници, не е достатъчен интересът към част от симфоничните произведения и пр. Сериозни слабости от организационен характер има в областта на художествената самодейност. Допуска се изграждането и преустановяването на много състави, разходването на сили и средства без да се достигат и защитават високи художествени резултати. Много профкомитети и някои домове на културата не опазиха своите състави или не ги поддържат на високо художествено ниво като тези в ККЗ „Ив. Димитров“, ЛВЗ „В. Коларов“, КК „Лунавия“, ДМЗ „Г. Димитров“, Дом на учителя, Дом на моряка, Дом на здравните работници и др. Не е оправдано за профкомитетите, че е преустановена напълно работата по художествената самодейност в големи предприятия като „Лунавска коприна“, „В. Пискова“, ПАК „Дим. Благоев“, „9-ти септември“ и др.

В отдел „МПКЛ“ и у секретаря, който го ръководява др. В. Кенарев, има разбиране и стремеж и идейно-възпитателната и културномасова работа да се превъздържа в духа на изискванията на Февруарския пленум на ЦК на БКП. Налице е линията да се осъществява научен подход и се използват съвременни методи и средства като социологически изследвания, анкети, проучвания, запознаване и пренасяне на положителен опит от Съветските профсъюзи. Недостатък в работата на отдел „МПКЛ“ и на секретаря е, че те не съумяват да осъществяват необходимата степен пренасянето на този стил на работа в ОКПС и техните комисии по културно-масова работа и в заводските профкомитети, като непосредствени ръководители на възпитателната работа. Необходимо е те да осъществяват още по-тясно взаимодействие с ОКПС и заедно с тях да насочват и съобразяват идейно-възпитателната работа със специфичните особености на отраслите.

Техен недостатък е това, че домовете на културата не полемат достатъчно активно и своевременно редица нови изисквания към въз-

питателната работа, че връзката им с профкомитетите е неудовлетворителна. Забавя се разработването и организирането на пълноценния отход на трудещите се в условията на петдневна работна седмица. Това налага, те да се заемат с още по-голяма амбиция, с цялостното подобряване на идейно-възпитателната и културно-масова дейност, и занапред да продължи с още по-голяма сила преустройството и във всички звена. Да се подобрят подборът и обучението на културно-масовия актив, да се разгърне по-целенасочена идейно-възпитателна и културно-масова работа в селата, като се интегрират усилията с местните органи на ОФ, ДКМС, съветите за изкуство и култура, да се използва по-пълно читалищната база. Да се активизират комисиите по културно-масова работа към ОКПС като ръководни органи, на пълноценна идейно-възпитателна и културно-масова работа в отраслите.

За по-нататъшното издигане равнището на организационната дейност

От миналата отчетно-изборна конференция досега в състава и организационната структура на окръжната организация настъпиха важни изменения. В изпълнение решенията на Февруарския пленум на ЦК на БКП и Седмия конгрес на БПС бяха създадени окръжни организации във всички отрасли на материалното производство. Първичните организации вече са 713, организациите без права на първични — 632, профгрупите — 4166. Членовете нараснаха от 96 507 на 120 056.

Своевременно бяха изградени окръжните отраслеви комитети. След създаването на нови и развитието на съществуващите стопански организации, Изпълнителното бюро бързо вземаше мерки за изграждане на съответни профсъюзни органи и организации, за тяхната вътрешна структура, за приемането на новите членове.

Най-важната предстояща задача сега, произтичаща от настъпилите изменения, е понататъшното организационно укрепване на новите органи, организации и профгрупи. Повече грижи трябва да се положат и за възпитанието на новите профсъюзни членове от селското стопанство и хранителната промишленост в духа, традициите и дисциплината на работническата класа.

През отчетния период окръжният съвет продължи да отделя голямо внимание за развитие активността и подобряване съдържанието на работата на първичните профсъюзни организации. В резултат на това са постигнати някои успехи. Активността и самоинициативата на организациите все по-пълно се проявяват при разработването, приемането и изпълнението на насрещните планове, в участието на работниците в управлението на производството в многостранната профсъюзна дейност. Расте броят на първичните организации, които настойчиво работят по всички функции на БПС и белезите за самодейност, творчество и инициатива се открояват по-добре.

Тези успехи са резултат на по-конкретното насочване дейността на организациите от страна на бюрото на ОС на БПС, ОКПС и ГС, на повишения контрол, на прилагането на все по-нови форми на работа. Разговорите за масово изучаване на Устава, например повишиха сериозно активността на членовете във живота на организациите.

За да се развива самодейността и обогатява съдържанието на работата на организациите и профгрупите, окръжният съвет засили контрола по провеждането на общите профсъюзни събрания и чрез това съдействуваше за по-пълната изява на профсъюзната демократия. Сега по-голямата част от профорганизациите провеждат и на по-високо равнище своите събрания. В дневния ред се очертава тенденция на по-голямо разнообразие, като по-

често, отколкото преди, се разглеждат въпроси от социален и организационен характер.

Че са настъпили положителни изменения в равнището на събранията, ни показаха докладите на болшинството профкомитети и хилядите смели и разумни изказвания на неотдавна завършилите отчетно-изборни събрания и конференции. Показателно е, че те преминаха в атмосфера на пълна свобода на мненията, критиката и предложенията.

От окръжните комитети тези на работниците от хранителната и на леката промишленост се отнасяха най-загрижено за повишаване равнището на събранията в първичните организации. Но за събранията, като висши органи на организациите, грижите трябва да продължат, особено за по-голяма проблемност в дневния им ред и за редовното им свикване.

Въпреки известния напредък в развитието на самотейното начало в живота на профсъюзните организации във всяка окръжна отраслова организация има организационно слаби и недостатъчно дейни първични организации. Особено много са те сред организациите без права на първични и профгрупите. Затова преломът в организационното състояние на първичните организации, така както го изискват решенията на Февруарския пленум на ЦК на БКП и Седмия конгрес на БПС, още не е извършен.

За постигането на този прелом пречат някои сериозни организационни слабости, свързани със стила и метода на работа и ръководство на профсъюзните органи и дейци.

Най-важният от нерешените проблеми е работата с актива, широкото развитие на общественото начало в профсъюзната дейност. Прочетенето, което ОС на БПС чрез отдел „Организационен“ направи на организационното състояние на 129 постоянни комисии и съвети на профкомитетите, показва, че около една четвърт от тях фактически не съществуват, голяма част са на средно ниво и само 36 на сто

са активни и имат добра дейност. Не са дейни много от комисиите към цеховите профкомитети, пасивна е значителна част от избрания актив на профгрупите. Основната причина за ограничената работа с актива е подценяването на този проблем от ОКПС, ГС на БПС и отделите на ОС на БПС.

Обща слабост на ОС и ГС на БПС е, че поставят и проверяват изпълнението на задачите главно на председателите. Твърде рядко прилагат форми за въздействие върху останалия актив. Съвсем рядко се срещат със завеждащ комисиите отделите на ОС на БПС. Недостатъчно работи с членовете на съвета и бюрото на ОС на БПС, като слабо ги включва в помощ на организациите.

Като оцени недостатъчната работа с актива, макар и малко късно, през м. ноември 1973 година ИБ на ОС на БПС взе решение за подобряване работата с комисиите и съветите към профкомитетите, ОКПС и ГС на БПС. Кабинетът по профсъюзно строителство разработи и разпространи примерни схеми за разпределение работата между активистите, за правилното изграждане на комисиите по време на отчетно-изборната кампания. Започна подготовката за окръжен преглед на тяхната дейност и научно практическа конференция по развитието на общественото начало.

Но това са само първите крачки.

Задачата по-нататък е всички органи в системата на окръжната организация решително да подобрят състоянието и дейността на своите постоянни комисион и съвети. Председателите не трябва повече да изземват правата и задълженията на завеждащ комисиите и съветите на заседанията и в непосредствената организаторска работа. Належащо е да се превърне във вътрешно-организационна норма, основните материали за заседанията на профсъюзните органи да се разглеждат предварително в комисиите (съветите), да се иска от тях колективно об-

мислени становища и предложения. В общата задача за подобряване работата с актива специално място трябва да заеме изграждането на организационно-масовите комисии и да се утвърди тяхната роля в решаване на организационните задачи.

По подбора и разпределението на кадрите и актива беше извършена значителна работа. За апарата на ОС на БПС, ОКПС и домовете на културата тя протичаше под най-близкото ръководство и грижа на ОК на БКП — Русе. Ръководство и помощ от местните партийни органи получаваха и ГС на БПС, и профкомитетите. В резултат на това сега в органите на окръжната профсъюзна организация работят добре подготвени кадри.

С подчертано внимание ОС на БПС се отнася към въпроса за участието на работниците, специалистите, най-младите активисти и жените в съставите и дейността на ОКПС, ГС на БПС и профкомитетите. През втората половина на 1973 година бяха направени анализи на съставите на посочените органи, извърши се проверка на 19 заводски профкомитета, обобщен бяха наблюденията на отдел „Организационен“ по този въпрос. Разглеждайки съответните материали, Изпълнителното бюро възприе линия по време на отчетно-изборната кампания да се увеличат, както органите с пленарни състави, така и техният числен състав.

Отчетите показват, че резултатите от тази мярка са добри. В съставите на ОКПС, ГС на БПС и профкомитетите с пленарни състави (такова има 7) работниците са нараснали от 127 на 296, специалистите с висше образование — от 191 на 301, активистите до 30 годишна възраст от 92 на 204 и жените от 190 на 311. Нараснало е числото на посочените групи и в профкомитетите без пленарни състави.

Съществено още е това, че завеждащ комисиите по проблемите на работещите жени са членове на бюрата на ОКПС и ГС на БПС, почти навсякъде те са и членове на профкоми-

тетите. По този начин е осигурена важна предпоставка за още по-добра обществена изява на трудещата се жена.

Заемайки се с горната задача, особено за увеличаване броя на работниците в профсъюзните органи, окръжният съвет разкри сериозни слабости. При проверката беше установено, че на заседанията на профкомитетите присъствуват малко от избраните в тях работници. Освен това, в ДМЗ „Г. Димитров“ и ККЗ „Ив Димитров“, където организациите имат повече от 3000 члена, не беше възприета препоръката на ИБ за избиране на пленарен състав на профкомитетите. При подготовката на предложенията за новите състави на ОКПС, някои от техните председатели отбягваха представителството на работниците в бюрата. В стопанските комитети на ЛВЗ „В. Коларов“, ДЗЗ „Д. Благоев“, Птицезавода и др. бяха избрани по-малко от 50% работници.

Посочените примери показват, че имаме профсъюзни дейци, които не разбират достатъчно добре характера на БПС като организация преди всичко на работническата класа и не разглеждат нейните органи като звена, в които наред с функциите на ръководство, трябва да се създава работнически актив и кадрови резерв за управление на производството, за участие на работниците в управлението и на другите области на социалния живот. Тези слабости сега са почти преодолені. Главната задача, свързана с участието на различните групи активисти в съставите и дейността на профсъюзните органи, е да се вземат мерки за много по-голямо активизиране на избраните в тях работници и млади активисти, като се включват те в работата на постоянните комисии, в съвети с конкретни задачи.

Значителна е дейността на окръжния съвет по обучението на актива. Разработена беше система за изпълнение специалното указание на ЦС на БПС по този въпрос. Прилагайки системата, ОС на БПС направи опит да ликвидира

епизодичния характер на обучението и да намери по-верен път за масово обучение на активиста чрез курсовете за подготовка на лектори. Само в последния курс на окръжната междусъюзна школа бяха подготвени 201 лектори по 21 теми, с които ОКПС вече обучават активиста в първичните профсъюзни организации.

По-осезателно сега се чувства ползата от изградения кабинет по профсъюзно строителство като окръжен учебно-методически център. Сравнително по-добре работиха по обучението окръжните комитети на работниците от химическата промишленост, местната промишленост и битовите услуги, на административните учреждения и обществените организации. Но има комитети, като тези на работниците от машиностроенето и леката промишленост, които цяла година не провеждаха обучение на активиста си.

Общ недостатък в организацията на обучението на всички нива е малкият обхват на активистите в занятията. Основната причина е пасивното отношение към този факт, особено от страна на окръжните комитети на работниците от селското стопанство и хранителната промишленост.

В новите профсъюзни органи са избрани за първи път 1755 профгрупорзи, новите председатели, секретари и завеждащ комисии на цехове и първични организации са 4161, а новите активисти в ръководствата на профгрупите, в постоянните комисии и съвети към цеховите профкомитети и профкомитетите на първичните организации са около 6000. Значително е обновлението и на съставите на ОКПС и ГС на БПС, на техните комисии и съвети. Затова най-непосредствената задача сега е тези хиляди нови активисти в продължение на 4-5 месеца да получат необходимия минимум от знания за работа. Наред с това, в кратък срок трябва да се разработи и осъществи програма за изграждане на мрежа от кътове и кабинети на профсъюзния активист със съответните методически

съвети, за да се подобри още по-вече равнището на обучението на актива.

След избирането на отраслевите окръжни комитети в началото на 1972 година, настъпиха промени в начина на ръководството на профсъюзната дейност в окръга. Под ръководство на окръжния съвет на БПС и ЦКПС, ОКПС все повече се утвърждават като органи, които непосредствено ръководят първичните профсъюзни организации. Стремешът на окръжния съвет е да не ги дублира и измества в процеса на практическата работа. Следвайки тази линия, ОС на БПС подпомага ОКПС по най-важните задачи. Сътрудничеството и взаимопомощта между звената на апарата и ОКПС се осъществява още с плановете. Главното поле за помощта, която се стреми да оказва окръжният съвет на БПС чрез ОКПС са първичните организации.

За да се насочи правилно дейността на ОКПС и на ръководените от тях първични организации, както и работата на ГС на БПС, основна роля продължават да играят пленарните заседания на ОС на БПС. Особено важни по значимост бяха съвместният с ГК на БКП пленум по охраната на труда и работническото здравеопазване, пленумът за засилване ролята на профсъюзните органи и организации в борбата за повишаване обществената производителност на труда, съвместният с ОНС пленум по професионалното обучение и квалификация и пленумът по социално-битово обслужване.

Ново в практиката на окръжния съвет е изграждането на комисии и съвети от неговите членове, кандидат-членове и други активисти. Една част от тях активно подпомагат дейността на окръжния съвет като ръководен орган. Най-дейна между комисии и съветите е тази по проблемите на работещите жени. Тя, обаче, трябва да премине от сферата на общите и представителни мероприятия към разработка на основните проблеми, свързани с трудещата се жена, особено по въпросите за раждаемостта,

квалификацията и рационализаторската дейност Необходимо е новото ИБ да отделя по-голямо внимание на работата с комисиите на окръжния съвет.

Под ръководството на ОС на БПС, градските съвети на БПС подобриха своята работа. ГС на БПС — Бяла по-добре подпомага първичните организации. Повече е извършено и от ГС на БПС — Две могили.

Независимо от успехите, ние отчитаме, че ГС на БПС и ОКПС трябва по-често взаимно да се търсят и заедно да решават специфичните проблеми на отделните организации. Трябва да се осигури много по-конкретна помощ на ГС на БПС от страна на всички отдели на ОС на БПС, тъй като такава помощ сега почти липсва.

Сериозен недостатък на ОС на БПС по ръководството и помощта на ОКПС и ГС на БПС е слабото участие на секретарите и завеждащ отделите в заседанията на тези органи. Това в бъдеще не бива да се допуска.

Един от нерешените цялостно проблеми в дейността на БПС е въпросът за информацията. Много беше направено за нейното организиране. Създаден бе сектор в апарата на ОС на БПС, набавени бяха технически средства, организирано бе обучение. Функционират, макар и с големи трудности две от подсистемите — за статистическата отчетност и за мненията и предложенията на профсъюзните членове.

Главната причина за недостатъците в организацията на информацията е, че тя не се възприема убедено като основна черта на стила и методите на ръководство на нашите органи. За това от една страна пречи несъвършената разработка на системата и от друга страна нетворческото ѝ прилагане от отделите на ОС на БПС и ОКПС. Най-много това се отнася за подсистемата за контрол по изпълнението на решенията. Отдел „Организационен“ и секторът „информация“ продължават механично да се ръководят от съответната методика. Тяхната ра-

бота по организиране проверката на изпълнението на решенията е незадоволителна.

Като разбираме нашата отговорност и потребностите от съвременни средства за информация и контрол, ние считаме, че ЦС на БПС трябва да постави на задълбочена преценка прилагането на ЕСПИК, с цел да се отстранят показаните от опита слаби страни. Предлагаме също Секретариатът и Изпълнителното бюро на ЦС на БПС решително да пресекат честото искане на писмена информация и сведения от неговите отдели и от ЦКПС, тъй като това все повече отклонява голям брой работници от апарата на ОС на БПС и председателите на ОКПС от техните основни задачи и внася много книжна в работата им.

Напредък бележи сътрудничеството на ОС на БПС с окръжния и градски народни съвети, с ръководните органи на другите обществени организации. С всички тях Изпълнителното бюро има съвместни планове за работа. Особено ярко изпъква сътрудничеството между ОС на БПС и ИК на ОНС по решаване задачите за икономическото и социално развитие на окръга. Добра е съвместната ни работа с ОК на ДКМС и ОС на НТС по развитието на техническото творчество. Подобрява се работата с градския народен съвет — Русе, с окръжния комитет на ОФ и ОСИК. Но въпреки това, необходимо е ОС на БПС да засили активността си пред ОНС и ГНС — Русе с цел да съдейства за по-бързото и по-правилното решаване на някои проблеми в областта на търговското, битовото и транспортно обслужване на трудещите се в градовете и селата на окръга. В някои случаи до сега по тези въпроси нашето взаимно сътрудничество не е устроено според изискванията на Февруарския пленум на ЦК на БКП.

За постигнатите положителни изменения в организационната дейност даде своя принос и отдел „Организационен“. Но той в бъдеще трябва още по-активно да подпомага окръжния съвет в решаването на основните организационни

задачи. С още по-голямо внимание да се отн.
ся към работата с актива и много по-редовно
да участва в работата на ОКПС и ГС на БПС,
да съдейства за издигане още повече ролята
на тези органи в ръководството на профсъюзна-
та дейност. В тази връзка отделът да продъл-
жи да осъществява своя стил и метод на рабо-
та, особено по организиране проверката на из-
пълнението на решенията.

Значително се подобри работата на ОС на
БПС, на ОКПС и профкомитетите по правилно-
то планиране на **членския внос** и по организа-
цията на неговото събиране и отчитане.

При отчетен за 1970 год. 867 000 лв. член-
ски внос, за 1973 година сме постигнали
1 282 300 лв., или ръст 48%. Подобри се чувст-
вително финансовата работа на организациите.
В това направление много резултатна бе дей-
ността на ревизионната служба при ОС на БПС.
Извършени са финансови ревизии на 417 проф-
организации, които обхващат 94,5% от общия
брой на профсъюзните членове и 98% от взаимо-
спомогателните каси. Докато през 1971 година
в ППО са установени щети по намалена иму-
ществена отговорност за 41 703 лв. през 1973
година те са 6115 лева.

Колективът на ревизионната служба сега си
е поставил задача да осигури през следващите
две години ревизии на основните първични ор-
ганизации и на всички ВСК, като не остане не-
ревизирана профорганизация.

В заключение можем да направим извода,
че под ръководството на ОС на БПС и бюрото,
са настъпили положителни изменения в орга-
низационното състояние и работата на профсъюз-
ните организации, че нараства тяхната способ-
ност да решават поставените задачи. Повишена
е ролята на ОКПС като органи за непосредст-
вено ръководство на първичните организации,
има подобрене в работата на ГС на БПС. Ок-
ръжният съвет успешно изпълнява функцията
на единен ръководен орган, като сполучливо
съчетава дейността си с отраслево-производст-

вения принцип, все по-добре осъществява единство в дейността на профсъюзните органи и организации на територията на окръга.

Независимо от посочените положителни изменения в дейността на окръжната профсъюзна организация, ние трябва да отчетем пред конференцията, че в преустройството на профсъюзната дейност не е настъпил искания от Февруарския пленум на ЦК на БКП и VII-мия конгрес на БПС поврат, че извършеното в това направление е само едно добро начало. Бюрото на ОС на БПС и неговият председател др. Антонов, не съумяха да преодолее посочените в доклада слабости, много са нерешените проблеми. Ето защо се налага в бъдеще с още по-голяма амбиция, инициативност и творчество да продължи преустройството на работата във всички профсъюзни органи и организации на окръга. Най-главната задача сега е, да се постигнат високите показатели, като се използват докрай всички резерви в производството. Да не се забравя, че темповете, предвидени в общественоекономическото развитие на окръга през юбилейната 1974 година, са най-високите от началото на петилетката досега:

- промишлената продукция да нарасне с 11,8 на сто и общият доход — с 9,6 на сто, при това целият прираст и на двата показателя трябва да се осъществи за сметка на повишаване на обществената производителност на труда;

- обемът на селскостопанската продукция да нарасне с 8,5 на сто при 5 на сто средно за страната;

- да се усвоят 108 милиона лева капитални вложения, или с 9,5 на сто в повече от миналата година, голяма част от които са насочени за реконструкция и модернизация на материалнотехническата база на всички отрасли;

- завишени изисквания поставя планът и към предприятията от транспорта, съобщенията, търговията, услугите, на останалите отрасли и дейности.

Изпълнението и преизпълнението на тези задачи, включени в насрещните планове на трудовите колективи, стават главни задачи и на социалистическото съревнуване. Затова трябва да се създадат такива условия на труд и бит, при които най-добре да се проявяват качествата на работническата класа и на селяните-кооператори, като стопани на заводите, фабриките и кооперативните полета; да се обединяват усилията на многобройните трудови отреди в окръга за изпълнение на плана през юбилейната, ударна 1974 година и за цялата петилетка.

В светлината на тези изисквания, резултатите от изпълнението на плана през първия месец на годината, особено в промишлеността са основание за сериозна тревога. Въпреки, че общо за окръга планът за обема на промишлената продукция е изпълнен 100,3 на сто и е произведена надпланова продукция за 197 хил. лева, 16 колектива не изпълниха плана си в размер на 1299 х. лв., а темпът на нарастване е най-ниският от началото на петилетката и осигурява едва 6,3 на сто от годишния план, вместо 8 на сто. Това създава много по-голямо напрежение през следващите месеци, особено за някои колективи, като Завода за печатни платки, МЗ „Червен“, зав. „П. Караминчев“, ХЗ „Г. Генов“, зав. „В. Пискова“ и комб. „Дунавска коприна“. Не изпълниха плана си за януари и търговските работници. Налага се Изпълнителното бюро на ОС на БПС, ОКПС и профкомитетите заедно със стопанските ръководства да анализират незабавно състоянието в изоставащите предприятия и да вземат бързи и много енергични мерки за мобилизиране усилията на колективите за преодоляване на трудностите и на допуснатите слабости. Задачата е, планът да се изпълнява ритмично и по всички показатели за всяко предприятие, за всеки цех още от началото на годината, да не се допуска в никакъв случай спадане на огромния трудов ентусиазъм, с който трудещите от окръга откликнаха на партийния призив за превръщане

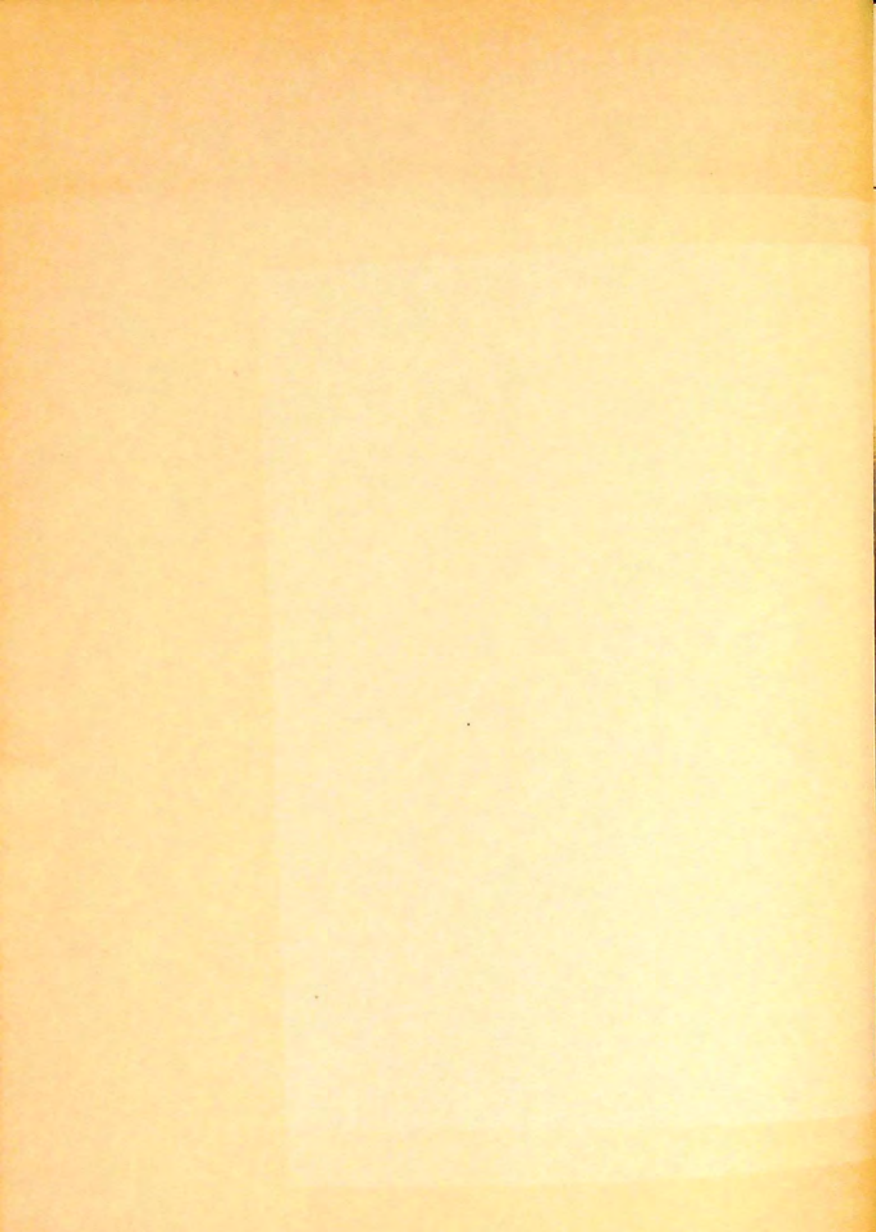
на 1974 година в ударна година на шестата петилетка.

Да се внесе решителен прелом в изпълнението на качествените икономически показатели и преди всичко в пълнообхватната борба за икономии на суровини, материали, горива и енергия — това сега е първата най-непосредствена задача на всички профсъюзни органи и организации в окръга, главно поле за работа, творчество и новаторство, за реален принос в ускореното развитие на социалистическата ни Родина.

На упорита работа другарки и другари, за достойна среща на Националната партийна конференция и на 30-годишнината от победата на Социалистическата революция в България, за претворяване в живота на историческите решения на Десетия конгрес на Българската комунистическа партия.

23 февруари 1974 год.

ОКРЪЖЕН СЪВЕТ НА БПС — РУСЕ

ЗАБЕЛЕЖАНИ ГРЕШКИ

Стр.	Ред	Напечатано	Да се чете
12	3 отд.	особе	особено
14	2 отд.	съревнувание	съревнование
24	18 отд.	вътрешнозадското	вътрешнозаводското
30	17 отд.	р972	1972
35	12 отд.	Инспекцията	Инспекцията
35	13 отд.	законадетелство	законодателство
41	11 отд.	обществената	обществената
46	9 отд.	уорвен	уорвен
50	8 отд.	развитие	развитие
58	7 отд.	осъществява	усъвършенствува

